1/ Mākslinieku dzīves un darba apstākļi, politiskā aktivitāte, popularitate tauta:

a. režima favoritu (Vilis Lācis, Andrejs Upīts, Jānis Sudrabkalns) ienākumi un privilegijas; viņu ietekme latviešu inteligencē, jaunatnē, plasakās tautas masās; gimenes dzīve, morāle;

b. talantīgo, agrāk nekomunistisko literātu materiālie apstākļi un motīvi, kas spiež sadarboties ar komunistiem (Mirdza Bendrupe, Bruno Saulītis);

c. literātu-propagandistu dzīves apstākļi; par cik tie ir pārliecināti komunisti (Anna Sakse, Mirdza Kempe, Arvids Grigulis, Jŭlijs Vanags, Vera Kacena, Adolfs Talcis);

d. pēckara gados nežēlastībā kritušo mākslinieku liktenis: par cik tie tagad reabilitēti un kāda viņu popularitāte tautas masās (Jānis Medenis, Elza Sterste, Jekabs Graubipš, Lūcija Garuta);

e. redzamāko gleznotāju un skulptoru ienākumi, dzīves veids un sadarbība ar partiju (Leo Svemps, Eduards Kalniņš, brāļi Skulmes, Teodors Zaļkalns, Kārlis Zemdega);

f. pazīstamāko aktieru un režisoru materiālie apstākļi, popularitāte, atticcības ar partiju (Eduards Smilgis, Lilija Bērziņa, Jānis Osis, Artume Dimiters, Velta Line, Amtmanis-Briedītis, Edgars Zīle, Alma Abele);

g. operas un baleta mākslas redzamākļo pārstāvju algas un dzīves apstākļi; attiecības ar partiju (Anna Priede, Vija Vilciņa, Zermena Heine-Vagnere, Elfrida Pakule, Regina Malipa, Arturs Frinbergs);

h. pazīstanako komponistu un mūziķu ienākumi un attiecības ar partiju (Margers Zariņš, Leonids Vigners, Adolfs Skulte, Arvids Zilinskis).

- 2/ kas ir galvenie mākslas dzīves noteicēji partijā un IPSR valdī**v**ā (Arvids Pelše, Janis Ostrovs, Valdemars Kalpins?); to atkarība no Maskavas un nostāja nacionalā jautājumā; kādi augstāki kompartijas biedri aktivi piedalās mākslas un ideologisko jautājumu izlemsanā;
- kādas bija aizkulises polemikai ap Viļa Iāca romānu "Uz jauno krastu"; kāda loma tajā bija Arv. Pelsem; kas bija Viļa Iāca protežētāji;
- 4/ vai 1951.g. Latvijas kompartija notika "tīrīsanas" (kāpēc atcēla Arnoldu Deglavu un Jāni Pupuru); ja tā - vai tam pamatā bija "titoisms" jeb kas cits; vai toreiz cietušie tagad reabilitēti - kādi;
- 5/ vai Latvijā sastopams "nacionālkomunisms" (titoisms); ja tā kā tas izpauzas; kadi ta mērķi (daļēja neatkarība no Maskavas - ka Polijā jeb pilnīga atraisīšanās - kā Tito Dienvidslāvijā); kādi tā redzamākie simpatizētāji partijā, valdībā, sabiedrībā;
- 6/ vai augstākās mācību iestādēs un LPSR Zinātņu akademijā novērojama tendence nepaklauties Maskavai un sagaabat brīvas Latvijas mācību limeni kā ari orientēšanos uz Rietumiem; kāda šai sakarībā ir prof. Japa Endzelina, Paula Stradipa, Paula Lejipa, Paula Galenieka u.c. redzamu latvijas laika zinātnieku nostāja;
- kā latvijas inteligencē atbalsojās notikumi Padomju satelitvalstīs: 1953.g.nemieri Austrumvācijā, Poznaņas sadursmes 1956.g.vasarā un notikumi Polija un Ungarija 1950.g.rudenī; vai latvieši izprata šo notikumu būtību jeb noticēja komunistu propagandai, ka tas Rietumu kapitalistu kūdīsanas rezultāts; vai atbrīvošanas cerības pieauga jeb

NAZI WAR CRIMES DISCLOSUME APPROVED A PROPERTY ON'S Section 3(b) Conkretas and Approved of Adelastica; by the Central Intelligence Agency (2)(A) Privacy

(2)(B) Methods/Sources D (2)(G) Foreign Polations 🗍

2005 Date:

- 8/ vai strādniecība pēckara gados Latvijā izrādijusi redzamu neapmierinātību ar savu stāvokli Padomju režimā (streiki, protesti publiskās sanāksmēs); ja tā kad, cik organizēti; kā komunisti uz to reagēja; vai krievu strādnieki solidarizējas ar latviešiem;
- 9/ kādos Latvijas apvidos visvairāk iepludināti krievu u.c. Padomju tautu kolhoznieki/sovhoznieki; vai ir rajoni, kuros šie cittautieši ir vairākumā kādos lauku apvidos komunistiem vislielākā pretestība un kāpēc;
- 10/ vai Latvijas laukos tuvākos 10 gados praktiski iespējama viensētu pilnīga likvidācija, pārejot uz kolhozu ciematiem; vai latviešu zemnieki sādam plānam pretojas jeb tas neīstenojas būvmaterialu trūkuma dēļ; vai novērojama tendence pārvērst kolhozus par sovhoziem;
- ll/ vai MTS likvidesana laukos uzlabos kolhoznieku materiālo stāvokli; vai kolhoznieku personīgās govs atņemšana šo stāvokli ievērojami pasliktinās; kas kolhozniekiem dod lielākus ienākumus piemājas zeme jeb izpeļņa par izstrādes dienām;
- 12/ kadas pilsētās (Rīgu neieskaitot) visvairāk sastopami krievu u.c. Padomju tautu jaunienācēji, bruņoto spēku piederīgos ieskaitot;
- 13/ kadi t.s. Krievijas latvieši ieņem redzamākos posteņus Latvijā un par cik viņi vel jūtas kā latvieši (Matīss Plūdonis, Jānis Ostrovs, Arvids Pelše, prof. Jānis Peive); kādas viņu attiecibas ar vietējiem komunistiem;
- 14/ vai novērojama Baltijas tautu solidaritāte; kadas sakaru iespējas (bez oficialājām, partijas veicinātām) pastāv šo triķu tautu starpā sevisķi mākslā, zinātne; vai zināmas kadas izcilas personas Igaunijā un Lietuvā, kas bauda arī nacionālo latviešu cieņu; kadi ir sakari ar Poliju;
- 15/ vai jauniešu iestāsanās komjaunatnē notiek galvenokārt karjeras dēļ jeb latviešu jaunatnes starpā sastopami arī pārliecināti, fanātiski komunisma piekritēji; kādi motivi pamatā jaunatnes pāriešanai komunistu rindās (socialā izcelšanās, audzināšana, starptautiskais stāvoklis, karjēra);
- 16/ vai izsūtīsanu uz Sibiriju un citām PSRS republikām latvieši vēl uzskata par smagu politisku un materialu draudu; vai jauniešu izsūtīšana uz "jaunajām zemēm" Kazahstanā un citur ir pilnīgi jeb tikai daļēji piespiesta un vai latviešu skaits starp nosūtītajiem ir liels; kas draud nepaklausības gadījumā;
- 17/ vai rusifikacija un krievu virskundziba tagad jūtamāka nekā cariskās Krievijas imperialisma smagākajos gados jeb latviesu nacionalisms tagad vairak respektēts;
- 18/ kādas amatpersonas partijā, valdībā un cekā latviesi uzskata par galveniem rīkotājiem 1949.g.deportācijās;
- 19/ kādu apsvērumu deļ latvija tika pieļauta t.s. "pirmspadomju māksla", un kas bija sīs virziena maiņas iniciatori un redzamākie pārstāvji;
- 20/ ko latviešiem dod raidījumi mātes valodā no ārzemēm; kāda veida raidījumi vispopulārākie; kāda šo raidījumu dzirdamība; ko latvieši visvairāk vēlētos dzirdēt; kādas sekas būtu šo raidījumu pārtraukšanai;

- 21/ par kadiem arzemes esosiem latviesiem Latvija visbiezak parruna; kas zinams par viņu darbību; uz kadiem arzemes esosiem latviesiem dzimtene liek vislielakas cerības; vai ir kadi politiski nogrupējumi jeb partijas, kuru parstavju atgriešanos Latvija tauta nevēlētos;
- vai vestuļu un saiņu saņēmēji Latvijā rēķinas ar varbūtējām represijām nākotnē; kādu iemeslu dēļ komunisti šos sakarus veicina; vai ir zināmi gadījumi kad saņēmēji pratināti jeb cietuši šadu sakaru dēļ; vai dzimtenē esošo latviešu materialo stāvokli iespējams ievērojami uzlabot ar šo saiņu palīdzību jeb tiem tikai simboliska nozīme visas tautas mērogā;
- 23/ kā latviešu inteligence kā komunistiskā, tā nekomunistiskā uzņēma zviedru flotes viziti Rīgā 1956.g.rudenī; vai nacionālo latviešu morāli iespējams pacelt ar līdzīgiem apciemojumiem no brīvās pasaules; vai redzamāko latviešu-emigrantu mākslinieku viesošanās Latvijā so morāli paceltu jeb to iztulkotu ka komunistiskā režīma atzīsanu; kāds varētu būt nacionālo latviešu uzskats par ASV diplomātu viesošanos Rīgā 1957.g. rudenī;
- 24/ kada ir latviešu tautas vitalitāte vai dzimstība lielāka jeb mazāka nekā brīvās Latvijas laikā; vai latviešu bērni Sibirijā pārkrievojas; vai jaukto laulību skaits pieaug;
- 25/ kādi bija redzamākie latviešu pretestības izpaudumi pēckara gados un vai tādi novērojami arī pēdējā laikā; vai zināmi gadījumi, kad ceka izprovocējusi pretestības grupu rašanos; vai banditisms latvijas laukos vēl sastopams vai tam tīri krimināls raksturs jeb ir vēl gadījumi, kad saskātami politiski motivi.

see p. 6

Ap 40 g.vecs; Latvijas armijas virsleitnants. Precējies; dzīvo ar sievu, 4 meitām, vectēvu un vecmāti Goteborgas ankārtnē (adrese: Nelby Vostargard). Beidzis Latvijā gimnaziju un studējis Latvijas Universitatē (neatceros ko). Chligato karadienestu nokalpojis 6.Rīgas kainieku pulkā Rīga (kur bija ANDY'a jaunkareivis). Ap 1937.g. beidzis Latvijas karaskolu un vēlāk papildinājies Latvijas Kara Akademijā. Darbojās Rīgā atturības (antialkohola) kustībā.

Vacu okupacijas laikā bija sākumā Rīgas kārtības policijas Pārdaugavas rajona pretgaisa aizsardzības priekšnieks, vēlāk kopā ar O.Petrovski(tagad USA) bija Rīgas kārtības policijas komandiera plkv.ltn. Doniņa adjutants. Latviešu legionā nesastāvēja.

1944.g.rudenī A.Z. pārbēga no Ventspils uz Zviedriju, pats noorganizēdams šo laivas akciju (neatkarīgi no LCP).

Zviedrijā A.Z. dzīvoja Goteborgā, kur strādāja kā t.s. "arķīva" darbinieks pie kādas Goteborgas augstskoles, tai pašā laikā studēdams sociologiju Upsalas universitatē, ko beidza ap 1050.g. Pēdējā laikā pelnījās ar angļu valodas stundām, kuras pasniedza latviešu bēgļiem Goteborgā. Darbojas t.s. Oxfordas kusulva(Moralās apbruņošanās kustība; vadītājs F.Buchman?) un apmeklējis šīs kustības sanāksmes Anglijā un Šveicē, kur or labiem panākumiem iepazīstinājis šo sanāksmju dalībniekus ar Latvijas tragediju.

Personīgi iepazinos ar A.Z. 1946.g.pavasarī, kad lasīju Goteborgā referātu par apstākļiem Kurzeme pēc kapitulacijas. Pēc šī referata izcēlās dzīvas un samērā asas debates, kurās viens no galveniem runātājiem bija A.Z. Viņš savā runā ļoti asi nosodīja tikko publicēto t.s. "norobežošanās" deklaraciju, ko Stokholmā bija sastādījis Bruno Kalniņš un tā domu biedri (šī deklaracija nosodija visus, kas vācu okuņacijas laikā sadarbojušies ar vāciešiem, arī latviešu legionarus; šīs deklaracijas rezultatā latviešu emigrantu saime Zviedrijā sašķēlās un sāka savstarpēji apkaroties). Atceros arī, ka šai laikā pie A.Z. no Vācijas ieradās viņa sieva ar bērniem, kas ar lielēm grūtībām bija izbēgusi no krievu zonas Vācijā. Sekcjošos gados A.Z. latviešu strīdos Zviedrijā aktivu dalību neņēma, jo viņam

SUMMER 1953

bija jauztur liela gimene un brīvajā laikā jastudē. Cik zinu, tad viņš tomēr atrada laiku, lai darhotos Latviešu Kristīgo Jaunekļu Savienības (YMCA) Zviedrijā Göteborgas nodaļā.

Šai laikā A.Z. bieži noturējo zviedru mācību iestēdēs Göteborgā referatus par Latviju un latviešiem un uzaicināja zviedrus ziedot mantas latviešu bēgļiem Vācijā. Tādējādi viņš viens pats savāca ievērojami daudz mantu. Par A.Z. šī laika darbību mani informēja Jānis Lūkins, kas A.Z. labi pazīna un uzskatīja viņu par vienu no retajiem latviešu virsniekiem, kas ir ne tikai nacionals, bet arī inteligents un ar nevainojamu morālu stāju.

Tuvāk ar A.Z. ienazinos laikā, kad A.Kalme gatavojās izceļot uz USA. Nezinu kā A.Z. bija iepazinies ar Kalmi, bet zinu, ka A.Z. ļcti daudz palīdzēja Kalmem pie izceļcšanas lietu kārtošanas. A.Z. palīdzēja Kalmem ari atrast starp turīgiem Goteborgas zviedriem personas, kas Kalmem aizdeva naudu ceļa izdevumu segšanai uz USA. A.Z., tāpat kā toreiz es, atbalstīja Kalmi tai cerībā, ka Kalme USA varēs ko panākt latviešu tautas tragedijas apgaismošanā. Vēlāk A.Z. bija ļoti sašutis par to, ka Kalme necentās nokārtot savas naudas saistības iepretim minētajiem zviedriem, pat nepaziņodams tiem kā viņam klājas.

1948.g. vasarā A.Z. man palīdzēja ari sarunās ar kādu viņam pazīstamu zviedru direktoru Goteborgā, lai ar pēdējā palīdzību mēginātu savākt līdzekļus J.Lūkina plānotai laivas akcijai uz Latviju. Šai sarunā A.Z. parādija ļoti labas cilvēku pazīšanas un pārliecināšanas dāvanas.

Kad 1949.g. Kalme man rakstīja un lūdza nodot viņam manā rīcībā esošos materialus par apstākļiem Latvijā, tad A.Z. mani brīdināja neticēt Kalmes solijumiem un šos materialus izsniegt Kalmem tikai pēc rakstiska līguma sastādīšanas (Kalme man par šiem materialiem piesolīja lo% no viņa grāmatas ienākumiem, kurā šie materiali tiktu ievietoti).

1950.g. vasarā man bija garāka saruna ar A.Z., kurā pārrunājām mūsu nacionalās ciņas iespējas nākotnē. A.Z. mani brīdināja no pārsteidzības un uzsvēra, ka latvie-ši vēstures gaitā gan pieradijuši sevi par varonīgiem cīnītājiem, bet sliktiem stāvckļa analitiķiem, līdz ar to ciešot nevajadzīgi smagus upurus: latvieši cīno-

ties vairāk ar sirdi, nekā ar prātu. Pēc A.Z. domām latviešiem emigracijā nevajadzētu iesaistīties darbībā, kas prasītu jaunus upurus, bet gan mārīties nogaidīt un izturēt līdz šai ciņai tiešām ir jēga. - Šai sarunā A.Z. man starp citu pastāstīja ari par atziņām, kādas tas ieguvis savās sociologijas studijās. Tajās viņš par sava diplomdarba(akademiskā grada iegūšanai) tematu bija izvēlējies zviedru politisko partiju darbību. Līdz ar to viņš izteica ļoti interesantus spriedumus par zviedru socialdemokratiju: pēc A.Z. domām zviedru socialisti esot sasnieguši visu, kas bijis to mērķos un tāpēc tiem nākotnē paliekot tikai 2 iespējas - vai nu apmierināties ar sasniegto, līdz ar to pārvēršoties no dinamiskas partijas par konservatīvu jeb pamazām ieslīgt komunismā.

A.Z. man izteicās ari, ka pēc šo studiju beigšanas viņš var strādāt kā skolotājs zviedru simnazijās, bet sapņo par izceļošanu un studiju turnināšanu USA, kur sociologijas studijām visplašākās iespejas.

1950.g. rudenī dzirdēju no Goteborgas latviešiem, ka A.Z. sieva nonākusi nervu sabrukumā, sakarā ar bailēm no krievu invazijas Zviedrijā (vēlāk viņa atlaba). Pēdējo reizi tikos ar A.Z. 1951.g. maijā, īsi pirms manas došanās uz Vāciju. Šai sarunā mēgināju aplinkus noskaidrot par cik A.Z. ieinteresēts operativā darbā, t.i. tā vadīšanā un plānošanā. Noskaidroju, ka pret izlūkošanas darbu kā tādu A.Z. ir moralas dabas aizspriedumi, bet viņu toties ļoti interesēja "aukstā kara" psichologija un paredzamie raidījumi latviešu valodā pie VOA.

Turpmāko kontaktu ar A.Z. Zviedrijā uzturēja Petersons, kas par A.Z. ļcti labās domās kā par nacionalu un labi kvalificētu cīnītāju ideologiskos jautājumos A.Z. raksturojums: Ļoti inteligenta persona ar augstiem morales principiem. Labs patriots, bet nav šovinists. Gribas cilvēks. Darbīgs un vitals. Izpalīdzīgs un atsaucīgs iepretim pozitivām idejām. Savā darbībā uzrāda entuziasmu, bet prot savas jūtas pakļaut prāta kontrolei. Labs erganizators un runātājs, prot citus parliecināt. Cīnītāja - vadītāja tips. Sabiedrisks, bet sabiedrībā atstaj drusku ipatnu iespaidu, jo ir pilnīgs atturībnieks; atgādina mazliet zinātnieka-askēta tipu. Prot pārvarēt grūtības un pismēroties apstākļiem. Apdāvināts valodnieks (labi pārvalda zviedru, angļu un vācu valodas). Gādīgs gimenes tēvs.

Pieeja: Tā kā A.Z. stingri turas pie morales principiem, tad viņš noteikti atteiksies no uzdevumiem, kas runā pretim šiem principiem. Tāpēc viņam jāpieiet pti uzmanisi un pārdomāti. Ja A.Z. kādu uzdevumu būs uzņēmiem, tad viņš to strikti pildīs. Tā kā A.Z. labi pazīst Goteborgas latviešus un pats vēlas izceļot uz USA, tad viņam varētu pieiet šādi: izaicinēt viņu uz USA generalkonsulatu Goteborgā, aprunāties par viņa eventualo emigraciju uz USA un sarunas rezultatā uzaicināt viņu uzņemties uzticības personas pienakumus pie generalkonsulata lai novērtētu latviešu begļus — izceļošanas kandidatus, norādot viņam, ka starp pādējiem iesnējami komunistu agenti, kas grib iekļūt USA. Š6 uzaicinājumu motivēt sr to, ka A.Z. pazīstams kā morali augstu stāvoša un noteikti antikomunistis—ka persona. — Domāju, ka A.Z., sakarā ar samērā grūto materialo stāvokli un savas sievas nervozītati, ļoti vēlas izceļot uz USA un tāpēc labprāt kontaktēs ar USA darbiniekiem. Nedomaju, ka viņš būtu ieinteresēts sadarboties uz materialās bazes. Piezīme: Pēc Andy domām A.Z. ir drusku pļāvigs un pamīksta rakstura — cilvēks,

kas nemīl piepūlēties. - A.Z. darbība Zviedrijā tādam vērtējumam noteikti runā pretim. A.Z. gan ir labs runātājs, bet tas nenozīmē, ka viņš
ir pļāpīgs. Ja viņam bus uzdots informēt USA darbiniekus par latviešu
sabiedribu, tau A.Z. bez tam nekādā ziņā nebūs ieinteresēts šadu savu
kontaktu atklāt citiem. - Domāju, ka Andy negativajam vertejumam par
A.Z. pamatā ir maza skaudība, jo ANdy'am Latvijā virsnieka karjera bija
liegta(sakarā ar kadreizejo piederību "Pērkoņkrustam") un sabiedriskā
dzīve Goteborgā A.Z. bija daudz rosīgāks un izdarīgāks nekā Andy. Bez
tam A.Z. dzīves stils pilnīgi svešs Andy'am, kas nemaz nav askēta-zinātnieka tips.

A.Z. no Hīgas laikiem labi pazīst ari Marga S.Sveile, kas toreiz kopā ar viņu darbojās atturības kustība.

UPMANIS(priekšvards nezinams).

Apmeram 48 g.vecs, precējies, dzīvo kopā ar sievu un 2 berniem (dēls ap 20g., meita ap 9 g.veca) Goteborga, Lundby priekšpilsētā (precīzs adrese nav zināma).

FRUM: BRUNIO SUMMER 1957

nīgais šķērslis varētu būt angļu valodas grūtības.

Piezīme: Man Upmanis nav personīgi pazīstams; drusku pazīstu vienīsizviņa kundzi, kas ir patīkama, izskatīga dama. Andy U.pazīst kopš emigracijas Zviedzrijā. Andy sieva ir laba draudzene ar U. kundzi un abas ginenes samērā bieži apciemoja viena otru.

Pēteris JANELSIŅŠ.

Ap 38 g.vecs. Virsleitnants. Dzīvo ar sievu Veltu(dzimusi Kaņeps, šķirta Roga), 2 bērniem un sievas vecākiem Stokholma, Sodermanngatan 24 - II.

Beidzis Latvijas Kara Skolu. Vacu okunacijas laika Latviešu legiona, kur nedeja sakuma laika bija majora V.Haznera adjutants. 1945.g. P.J. izkļuva no Dancigas uz Daniju un no turienes ieradas Zviedrija, kur sakuma dzīvoja Lunda, vēlak (līdz 1950.g.) Halsingborga, kur stradaja kada tirdzniecības firma kā šoferis. Halsingborga apprecejas ar plkv. Kaņepa meitu Veltu, ar kuru kona bija izbedzis no Dancigas. 1950.g. P.J. dabuja darbu Stokholma pie kada zviedru zinatnieka-filologa un parcelas ar gimeni uz Stokholmu, kur labi iekartojas, jo ari viņa sieva dabūja samera labi atalgotu darbu kada apdrosinasanas sabiedrība. Stokholma P.J. rosigi darbojas Daugavas Vanagu nodaļā (1950.g.bija tas priekšnieks) un dzied Reitera kori. Viņa sievas tēvs plkv.Kaņeps, kas ap 1948.g.ieradās no Vācijas Zviedrijā, dabūja "arķiva" darbu Latviešu Palīdzības Komitejā Stokholmā un līdz ar to tika uzskatīts par kreisa sparna cilvēku. Līdz ar to daži arī P.J. uzskatīja par tadu, kas simpatize šīm aprindam, bet domāju, ka - ja viņš to darījis, tad vienīgi tadeļ, lai varetu parcelties uz Stokholmu un tur dabut darbu. Katra ziņa P.J. nesimpatize Bruno Kalniņam: viņš man reiz izteicas, ka Br.Kalniņš vainīga pie tā, ka zviedri neļauj ieceļot Zviedrijā Majoram V.Hazneram(P.J. bija mēginājis šo ieceļošanu izkartot). P.J. labi pazistams ari Stokholmas latviešu makslinieku-literatu aprindās. - Ļoti simpatiska ir P.J. sieva Velta, kas ir pašaizliedzīga, ļoti izpalīdzīga un dziļi nacionala. Daudz palīdzējusi latviešu karagūstekņiem Seļgijā, vākdama prieks tiem ziedojumus Zviedrija.

P.J. raksturojums: Inteligents. Vairak centigs ka apdavinats. Apdomigs, nosverts

Skeptisks, ar tendenci būt pašgudram; uzskata sevi gudrāku par citiem, bet ne bez pamata. Drushu stūrgalvīvs: labprāt neatkāpsies no saviem uzskatjem un ne-pakļausies citu domām. Atstāj flegmatisku iespaidu, bet ir mērķtiecīgs un neatlaidīgs. Macionals jaunās pasudzes virsnieks ar lielu pašanziņu: iedomīgs uz savu virsnieka pakāpi, kaut esmu dzirdējts no viņa paša sievas, ka viņš neesot bijis labs un pašaizliedzīgs virsnieks sev padotiem karavīriem, kad viņa vienība atradās smagos apstākļos Vācijā. Baudījis labu audzināšanu un ir cilvēks ar lebām manierēm. Sabiedrisks un atstāj sabiedrībā patīkamu iespaidu. Draudzīgs, bet draugu ziņā izvēlīgs un prot ieturēt distanci. Nav sevišķi izpalīdzīgs un savu ērtību dēļ neies uzupurēties. Ir liels aistēts, kam patīk labi gērbties un skaisti iekārtot dzīvokli (viņa māsa ir gleznotāja Veronika Janelsiņa, kas precējusies ar pazīstamo latviesu rakstnieku Anšlavu Eglīti; dzīvo USA, California). - Pēc manas pārliecības P.J. nepieder nevienam no Zviedrijas latviešu nogrupējumiem ar sirdi un dvēseli, jo ir pats sava ceļa gājējs un labprāt nepakļaujas citiem.

Nezinu, cik lati P.J. parvalda angļu valodu, bet pieņemu, ka viņš to būs iemācījies, jo droši vien gatavojas izceļot pie savas māsas uz USA.

Pieeja: Vispirms būtu vēlams noskaidrot vai P.J. pieteicies izceļošanai uz USA. Ja tas tā nebūtu, tad varbūt derētu iejūt referenci no viņa māsas Kalifornijā. Otrs veids varētu būt izmantojot V.Haznera referenci, kas darbojas pie Brīvās Eiropas Komitejas un par kuru P.J. ļoti labās domās kā par savu bij. priekšnieku. Domāju, ka kontakts ar kādu USA darbinieku ļoti glaimos P.J. pašapziņai. Tā kā viņš ir ļoti piesardzīgs un apdomīgs, tad par šāda kontakta esamību viņš neizpļāpāsies. Domāju arī, ka P.J. nebūs ieinteresēts materialā atlīdzībā, bet uzskatīs šādu sadarbību par goda lietu, arī tādu, kas var noderēt viņa tālākai karjerai. Kaut P.J. nelabprāt ņems dalību kādā latviešu grupā, kas prasītu no viņa pienakumus un pakļautību, tad pret ārzemniskiem, sevišķi USA darbiniskiem viņa nostāja būs labvēlīga.

Caur savu sisvas tēvu P.J. var iemīt labu informaciju par latviešu kreisām aprindām un šo apstākli var izmantot motivacijai kāpēc ar viņu tiek kontaktēts, uzsverot pretkomunistisko cīņu. Spriežot no dažiem latviešu laikrakstiem Zviedrijā man palicis iespaids, ka P.J. tagad stāv tuvu gen.V.Tepfera aprindān, tāpēc šīs apstāk-

THERESET

lis būtu vispirms noskaidrojams un nozitivā gadījumā izmantojams, lai iegūtu papildus info mar V.Topfera derkību.

Piezīme: Per intu P.J. tikai kopš 1940.7. Zviedrijā. Turs riņa draugs ir rekstnieks Andrejs Johansons (Stokholma), arī J.Lukins, kaut pēdējā akcijās P.J. nekad nev dalību ņēmis.

Br.

